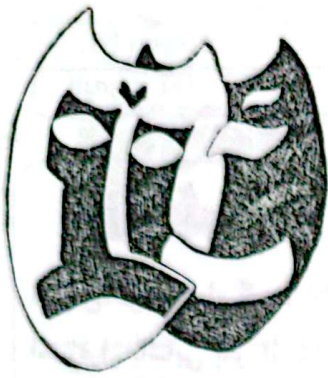
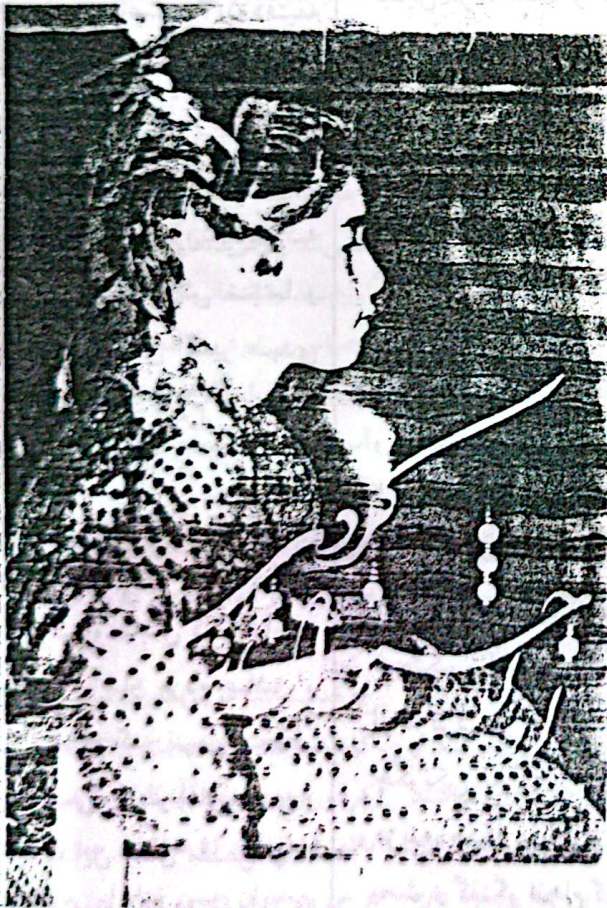

شانو: تایه تنامه ی روژانه ی یه که مین میهره جانی

شانو ی کوردی - خه رمانانی ۷۸ - سه قز

ژماره ی (۴)

موشه ویستان

چه نده چاوه پروانی هاتنتان بووین
سه د ئه وئده هه سرتباری
روشتنتانین، پیتان داهاتووینو
نازانین چون خومان قایل کهین
بهوه ی روژی لیک دابران هاتووو
ده کوتی درگای مالم، دهک دهستی
شکی، بابی بمری، سه ر دل خربی،
شادی به خووه نه بینن، وا شادیما
نی دهستینو...

بهلام نهوه ی توژی سووکنایمان
ئهداتی نهوه یه؛ پهنا به خوا
سالیکی تر خه رمانان دیته به رهه
خه لهو خه رمانی شانومان.

سه قز، چاوه ریتانه نازیزان

دهسته ی نو سه ران

بیانیه انجمن نمایش شهرستان سقز

به مناسبت برگزاری نخستین جشنواره تئاتر کردی

شد. قول مساعدت و همکاری در بسیاری زمینه‌ها، این دلگرمی را ایجاد نمود تا امور جشنواره با شتاب بیشتر شکل اجرایی به خود بگیرد. در جلساتی که با حضور جناب آقای اردشیر صالح‌پور با فرماندار محترم سقز و همچنین مدیریت کل محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کردستان برگزار شد، برنامه‌های لازم برای تشکیل ستاد اجرایی ارائه و به تصویب رسید. بسیاری از ادارات، سازمان‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی با یاری و مساعدت‌های مادی و معنوی همه جانبه، دلگرمی و اشتیاق این انجمن به برگزاری این جشن فرهنگی - هنری را فراهم آوردند، انجمن نمایش سقز تقدیر و سپاس صمیمانه خود را نسبت به همه این بزرگواران ابراز می‌نماید.

این انجمن امیدوار است در سال‌های آینده جشنواره تئاتر کردی را با رونق و کیفیت بهتری اجرا نماید و به امید حق شهریور سال آینده چشمان منتظر سقز به دیدار شما سروران هنرمند روشن خواهد شد.

به قول نیما:

در آن نوبت / که بند دست نیلوفر به پای سرو کوهی دام / گرم / یادآوری یا نه / من از یاد نمی‌کاهم / ترا من چشم / در راهم.

«یا ایها الناس إنا خلقناکم من ذکرٍ وَاُنْثی وَجَعَلْنَاکُمْ شُعُوباً وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا»

خدای را شاکریم که با تلاش و پیگیری‌های شبانه‌روزی امسال میزبان گروه‌های نمایشی از چهار استان سرزمین اسلامی مان بودیم در آستانه قرن بیست و یکم و در زمانی که انفجار اطلاعات جهان را به دهکده‌ای کوچک تبدیل کرده است و طبق پیش‌بینی‌ها و نظرات کارشناسان، بسیاری از زبانهای زنده دنیا تا پنجاه سال دیگر در معرض خطر نابودی قرار می‌گیرند توجه ویژه به زبان و فرهنگ به عنوان شاخص‌های هویت یک جامعه از وظایف و اولویت‌ها است.

پس از چند سال تحقیق و بحث و بررسی و بعد از تجربه برگزاری سه جشنواره شهرستانی، انجمن نمایش شهرستان سقز در پاییز سال گذشته طرح توجیهی نخستین جشنواره تئاتر کردی را به اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان سقز ارائه کرد. در جلسات متعدد پیرامون چگونگی برگزاری جشنواره، تأمین هزینه، همکاری ادارات و سازمان‌ها و... بحث و گفتگو انجام گرفت.

در بهار سال جاری طرح اجرایی به مرکز هنرهای نمایشی ارائه گردید که با استقبال خوب جناب آقای سلیمی و دیگر مسئولین محترم آن مرکز روبرو

گزارش روزانه

نمایش حریر و ماهیگیر به کارگردانی اسماعیل پاشایی پس از ۱/۵ ساعت تأخیر به روی سن رفت و پس از پایان، جلسه نقد و بررسی با حضور جمعی از علاقه‌مندان برپا گردید. بعدازظهر نیز نمایش براکوشی ایلام کار جناب آقای نورمحمدی به اجرا درآمد که حرف و حدیث یک سنت بود سنتی فرسوده که سرانجام مردم آن را می‌شکنند.

تقریباً حدود ساعت ۵/۳۰ دقیقه بعدازظهر بود که ناگهان فضای آمفی‌تئاتر با صدای کف‌زدن و هورا کشیدن حاضران سالن مملو از شور و هیجان گردید. با خبر شدیم که هنرمند ارزنده و با ارزش سینما و تئاتر کشورمان آقای اکبر عبدی محفل هنرمندان را با قدوم خود مزین نموده‌اند. و این افتخاری است برای شهرمان و هنرمندان حاضر در جشنواره. بعد از صرف شام نمایش گردان کار گروه نمایش کرمانشاه در میان امواج خروشان مردم عاشق و هنردوست سقز که نیمی بخاطر جشنواره و نیمی بخاطر آقای عبدی و سایرین پا به این مکان مقدس نهاده بودند به صحنه رفت البته جا دارد که گفته شود بسیاری از عاشقان نمایش نیز به دلیل عدم وجود صندلی و جا در میان سالن انتظار، انتظاری تلخ می‌کشیدند.

مهاجریه با علیرضا خوسرو

عشق، اندیشه و آرمان تئاتر را می‌سازد و علاقمندان به تئاتر باید بدانند که این کمبود امکانات تنها مختص به این نقطه از کشور نیست بلکه در دوران کودکی ما هم در بی‌امکاناتی کامل و فقر امکانات با تئاتر مرتبط بودیم و این نشان دهنده این نکته است که اگر انسان به کارش ایمان داشته باشد در صورتی که این امکانات هم وجود نداشته باشد باز به هدفش خواهد رسید.

س: نظر تان در مورد بولتن جشنواره چیست؟
ج: در بولتن جشنواره جنبه‌های آموزشی آن کم بود و اساساً ضعف این جشنواره در بخش آموزشی بود مثلاً مسئولین برگزار کننده می‌توانستند در کنار به صحنه آوردن نمایش‌ها، کلاسهای آموزشی هم در نظر بگیرند با حضور دوستانی که از تهران آمده بودند امکان این کار وجود داشت و این کم توجهی در بولتن هم بود می‌شد برگزیده‌هایی از نوشته‌های کتابهای ارزشمند را انتخاب کرد که بیشتر نیاز به آن احساس می‌شود و از مطالب اساتید قرن استفاده کرد که انشاء... اگر در جشنواره دوم به جنبه‌های آموزشی بیشتر توجه شود قطعاً در بولتن هم منعکس خواهد شد.

س: بعنوان آخرین سؤال تقاضا می‌کنم در این چند روز هر اندازه کردی که یاد گرفته‌اید با زبان کردی بگویید؟

ج: خدمت شما عرض کنم که امروز یک نویسنده کرد دو جلد از کتابهایش را که تماماً به زبان کردی بود به بنده هدیه کرد و با خط خودشان در بالای آن نوشتند که همدلی از هم‌زبانی بهتر است و من به عنوان حسن ختام این مصاحبه همین جمله را از این دوست عزیز خدمت شما عرض می‌کنم که همدلی از هم‌زبانی بهتر است من با کردها همدلم حتی اگر هم‌زبان نباشم والسلام.

اساسی بوده بنابراین طبیعی است وقتی ما بعنوان تماشاگر نمایشها را می‌بینیم و به دنبال رد پای از مسائل می‌گردیم به آزادی خواهی و عشق طلبی می‌رسیم.

س: با توجه به تخصص شما که کمیدی است ژانر کمیک را در این جشنواره چگونه دیدید؟
ج: الان در همه عرصه‌های نمایشی تئاتر و سینما و تلویزیون ژانر کمیک ضعیف است و این ضعف در اینجا هم مشاهده می‌شود یعنی من نمی‌توانم ادعا کنم که حتی یک نمایش در این مورد طبقه‌بندی شده باشد اما رگه‌هایی از پرسوناژهای کمیک در چند مورد دیده شد که بسیار کمرنگ بود.

س: برای آینده تئاتر کردستان شما چه پیشنهاد می‌کنید؟

ج: به نظر من کردستان یکی از مناطق محروم کشور ماست امکاناتی که در اینجا برای هنر نمایش جوانان در نظر گرفته شده بسیار ضعیف است و برای آینده اگر بخواهیم صحبتی داشته باشیم باید عرض کنم که در برخورد با این هنر مهم برای هنرمندان، حفظ انگیزه است پشتکار و تلاش آنان تعیین کننده آینده هنر نمایش کردستان خواهد بود آنچه که به مسئولین مربوط می‌شود این است که هر چه به این هنر ارزش بیشتر و بهای بیشتری بدهند بازتاب آن در تمام زمینه‌ها علی‌الخصوص تعلیم و تربیت و آموزش و سایر زمینه‌ها بسیار بیشتر خواهد شد و مسئولینی که برای جوانان سرمایه‌گذاری می‌کنند باید بیش از پیش به هنر نمایش توجه کنند الان خوشبختانه علیرغم کمبودهایی که وجود دارد همین اندازه برای عینیت بخشیدن و پرورش خلاقیت جوانان مؤثر بوده اما کافی نیست و آنچه بیش از موارد دیگر باید بر آن تأکید کرد اینست که تئاتر را امکانات به وجود نمی‌آورد بلکه

س: بعنوان سؤال اول شما کردستان را چه طور می‌بینید؟

ج: کردستان سرزمینی است به قدمت تاریخ و مثل خود تاریخ پر از فرازها و نشیبها، شکستها و پیروزیها پر از امیدها و ناامیدیها و افت و خیزها، به این دلیل که اگر ما به تاریخ نگاه کنیم این سرزمین پر از دلاوریها و سلحشوریها بوده و در کردستان همیشه آرمانخواهی دست به دست هم داده تا کردها بتوانند قتل رفیعی را فتح کنند و بعد از هر فتح و خیزش دوباره فرود واقعی دیگر را متحمل شده‌اند - این افت و خیزها مانند زندگی جذاب است چون هر افعی لذت خیز دیگری را دوچندان خواهد کرد اگر به کردستان نظری بیفکنیم انگار کتاب تاریخ ایران را ورق می‌زنیم، چیزی حدود ۴ هزار سال قدمت این سرزمین است که هر ورق این تاریخ گویای هزاران کار و تلاش و آرمانگرایی و آرمانخواهی است و تمامی تلخی‌ها و شیرینی‌ها در عرصه هنر نمایش که زیباترین عرصه هنر است نمود پیدا می‌کند اگر بخواهیم هنر نمایش را با تاریخ کردستان پیوند دهیم می‌توان نتیجه گرفت که هنر نمایش طلایه‌دار تاریخ کردستان است.

س: دوم با توجه به کارهای انجام شده در این جشنواره شما چه برداشتی از تئاتر کردی دارید؟
برداشتی که از تئاتر کردستان می‌شود کرد برداشتی است که از زندگی کردها وجود دارد و چنانکه می‌دانیم زندگی کردها سرشار از زیبایی و دلاوریها و آزادیخواهی و آزادیجویی است که در بیشتر این نمایشها تم اصلی کارها بود، و در این جشنواره تئاتر کردی را با دو محور آزادی و عشق و آزادیخواهی و عشق طلبی می‌توان خلاصه و جمع‌بندی کرد عشق چکیده هستی و شاید در این قسمت از نقشه جغرافیا و در این مقطع، عشق همواره در طول تاریخ کردستان یک محور

موسیقی نیایش

صدای خوش و لحن دلنشین، عطیه‌ای الهی است که از ابتدای تاریخ مدون و یقیناً پیش از آن هم نشانه لطف و از جمله مراحم و عطایای خدایان یا بتها تلقی می‌شده و امروز هم نشان الطاف ربوبی است این نظریه، قطع نظر از مقام بخشنده چنین عطیه‌ای، تنها نظریه‌ای است که علیرغم گذشت قرون و هزاره‌ها، کسی معترض آن نشده و ادیان توحیدی هم صوت دلنشین را لطف الهی دانسته‌اند.

تأثیر صدای خوش چنان قوی بوده و هست، که حتی اسطوره‌سرای نامی یونان؛ یعنی «هومر» هم گونه منفی آن را هم طراز خشم خدایان دانسته و در «اودیسه» کتاب جاودانی خود که شرح بازگشت قهرمان داستان؛ یعنی «جیسون هوشمند» به موطن خود «انیاکا» است، او را از خطر آواهای فریبنده و مرگ آفرین «سیرن»‌ها بر حذر می‌دارد. هومر شاید ندانسته برای اولین بار به آثار منفی و حتی مخرب صدای شیطانی یا منحرف، اشاره می‌کند.

صوت (خوش) تنها فرم موسیقی است که قائم به ذات خواننده است. و نه به طبل نیاز دارد و نه به ارکستر سمفونیک. موسیقی ذاتی مستقل، ثابت و غیرقابل انتزاع از شخص است. اما لحن هم با همه استقلال برای تأثیرگذاری بیشتر از وجود همراه به نیاز نیست؛ زیرا انکار تأثیر موسیقی ابزاری در بهبود و افزایش قدرت نفوذ لحن آن انکار یکی از مسلمات زیبایی‌شناسی و حتی فراتر از آن نفی یک اصل بدیعی و مشهود است. از اولین روزی که بشر قادر به تکلم شده تا امروز، گفتار اولین و سهل‌ترین راه ارتباط انسانها بوده است. و صرف همین قدرت و بی‌نیازی وسیله و ابزار، صوت را در عالم موسیقی و بخصوص موسیقی نیایش که سرشار از اوراد، ادعیه، ستایش و نیایش است، و می‌توان گفت که دور از ذهن نیست.

صوت خوش، علاوه بر حلاوت ذاتی و زیبایی جوهری آن، حامل عَرَض ابراز احساسات و بیان خواسته‌ها و بر زبان آوردن خواسته‌ها و اوراد و ادعیه نیز بوده و خواهد بود.

صوت خوش به تنهایی می‌تواند به مراتب از موسیقی بدون کلام برای شنونده‌ای، که در واقع خواسته‌های خود را از زبان خواننده می‌شنود و از دل با آن همراه می‌شود، مقبول‌تر و مفهوم‌تر باشد.

حال معلوم است که اگر این دو عامل؛ یعنی شکوه موسیقی ابزاری و زیبایی صوت و لحن توأم با هم همسو شوند، در شنونده‌ای که ضمن تلذذ از موسیقی، کلام را نیز می‌فهمد، چه اندازه اثرگذارتر خواهد بود.

مشتی از خروارها نظر

نظرات کلی در مورد جشنواره از دید شرکت‌کنندگان

* اساساً نفس برپایی چنین جشنواره‌ای مبارک است همه زحمت کشیده بودند.

* در مورد واژه‌ی (میهره جان) که همان مهرگان فارسی است - تنها با تبدیل گ به ج تغییر یافته - باید چاره‌ای دیگر اندیشید و واژه‌ای اصیل‌تر انتخاب کرد زیرا این واژه نخستین تئاتر کردی مناسب نمی‌باشد.

* در بولتن جای نقد نمایش خالی بود و متأسفانه دیر به دست مهمانان می‌رسید.

* برگزاری جشنواره‌ی کردی نویدی است برای حفظ هویت اجتماعی ملتی که تحت نام ایرانی مدعی هزاران سال تاریخ و تمدن استمرار چنین حرکت‌هایی می‌تواند مبین این واقعیت باشد که ایران شایستگی و بایستگی برترین تمدنها را با بهره‌گیری از غنای فرهنگی خود دارد.

* اجرای نمایشها اغلب با تأخیر همراه بود و این مهم موجب خستگی تماشاگران می‌شد باید برای چنین جشنواره‌هایی با این ابعاد وسیع برنامه‌ریزی دقیق‌تری می‌شد.

* تولد جشنواره اول تئاتر کردی را به شادی نشستیم امیدواریم این نونهال زیبا پابرجا بماند و ریشه در اعماق زبان و ادبیات و آداب و سنن اصیل کرد بدواند.

* متأسفانه اغلب شرکت‌کنندگان تاریخچه‌ی رواج نمایش در میان کردها را نمی‌دانند و مسئولین علی‌الخصوص بزرگان تئاتر نیز هیچ قدم در این راستا برنداشتند که جای گله‌مندی می‌باشد زیرا ما تا ریشه‌های پیدایش نمایش کردی را نشناختیم قطعاً نخواهیم توانست که گامهای مثبتی برداریم.

* کارگردانان و نویسندگان بیشتر به لایه‌های ظاهری فرهنگ گُرد توجه کرده بودند تا به بطن و درون آن که تأمل بیشتری را می‌طلبد.

* باید با نمایش کردی برخوردی منطقی و ریشه‌ای داشت به دور از احساسات کاذب و زودگذر باشد که حداقل این کار روند طبیعی و پله‌ای خود را طی کند و سرانجام به نتایج بهتری برسد.

علی سۆهرابی

شانۆ و قه‌واره‌ی فەرهنگی

یه‌که‌ به‌ براده‌ زانی

له‌ منالیمه‌وه‌ له‌ دایه‌ گه‌وره‌م‌ حه‌ کایه‌تی شیردا‌ بۆ‌ دا‌ پیردام‌ بیستیوو. به‌لام‌ ئیستا که‌ گه‌وره‌ بۆم‌ خۆم. حه‌ کایه‌تی‌کی‌ تر بۆ مناله‌ که‌م‌ ده‌هۆمه‌وه‌. باسی ژبان به‌ کوردی و کورتی بۆده‌ که‌م‌ باسی میرو و‌ه‌فای‌ سروف‌ که‌ له‌ گۆنمانا‌ ده‌نگ نه‌دانه‌وه‌ باسی‌ کۆنه‌ ناسباوه‌ که‌ی‌ کا ره‌زاق. باسی هه‌بوای‌ ره‌فیی‌ که‌ به‌ پێواری‌ جارنیک‌ هاته‌ مالم‌ان و به‌ یه‌که‌وه‌ چیرۆکی‌ حه‌ریر و ماسی‌ گرمان خۆبندوه‌ و بۆم‌ وتن که‌ قه‌دری‌ یه‌ک بزانی و به‌ یه‌که‌وه‌ کایه‌ بکه‌ن کایه‌یی که‌ وه‌ک‌ ئاوێنه‌ ییت، بۆم‌ وتن که‌ کوردان هه‌موو‌ برای‌ یه‌کن و تانی‌ براکوشی ریخن نه‌وانیش‌ بیکه‌وه‌ وتیان: خه‌مت نه‌بن، ئیمه‌ مندالی‌ هه‌تاوین، بۆکی‌ به‌فری کۆنستانین یه‌ک به‌ برا ده‌زانی.

عه‌لی سۆهرابی

از طرف ستاد اجرایی اولین جشنواره‌ی تئاتر کُردی از زحمات بی‌دریغ و دلسوزانه‌ی آقای محمد باژیان و همکاران تلاشگر در تصویربرداری و ضبط برنامه‌های جشنواره تشکر و قدردانی می‌نماییم.

شانۆگه‌ری‌ دا‌ کارنکی‌ پێروژه. به‌لام‌ نابێ نه‌وله‌ بیر خۆمان به‌رینه‌وه‌، شانۆگه‌ری‌ به‌ مانای‌ ئیمرو‌ی‌ خۆی‌ له‌ دونیای‌ مۆدێرن‌ دا، دیالوگی‌ ره‌خنه‌یی‌ له‌ خۆیدا‌ تواندوه‌ ته‌وه‌ و وه‌ریگرته‌وه‌، شۆبه‌ شوێنی‌ رسکانی‌ دیالوگی‌ ره‌خنه‌یی‌ له‌ به‌ستینی‌ هونه‌رو نه‌ده‌ب‌دا ئمرو‌که‌ وه‌ک‌ ژاریک‌ ده‌ناسریت‌ که‌ ته‌نانه‌ت بێ ده‌چنی‌ ناخی‌ که‌ له‌ پوریش‌ دا‌ برزنییت. به‌رپا‌ بوونی‌ یه‌که‌م‌ میهره‌جانی‌ شانۆی کوردی‌ وه‌ک‌ پێدا‌ و یستیک‌ فەرهنگی، کارنکی‌ پێروژه‌ جێ پێژه. به‌لام‌ به‌ها‌ نه‌دان به‌ ره‌خنه‌ وه‌ول‌ بۆ ساز نه‌کردنی‌ دیالوگی‌ ره‌خنه‌یی‌ به‌ پێی‌ روانگه‌ی‌ گومانی‌ پیلان ده‌زانن به‌ره‌وکۆی‌ راکیش‌مان‌ ده‌کات؟ هه‌ر مرووثیک‌ لهم‌ دونیادا‌ وه‌ک‌ به‌ره‌میک‌ی‌ مینوکی‌ شارستانیه‌تی‌ مروث‌ وه‌رگرته‌وه‌، خاوه‌نی‌ مافو‌ له‌ کۆمه‌ل‌دا‌ وه‌ک‌ که‌سیکی‌ ته‌کلێف‌ لێکراو‌ چاوی‌ لێ‌ ناکریت. کاری هه‌یج‌ گرۆپ‌ و تاقمیک‌ ناتوانی‌ کارنکی‌ په‌ه‌اییت. دووان‌ له‌ سه‌ر هه‌ریابه‌تیک‌ی‌ شانۆیی‌ وش‌ی‌ کردنه‌وه‌ی‌ ده‌قی‌ شانۆ، مافی‌ بێ سێ‌ و دووی‌ نه‌و جه‌ماوریه‌، شانۆی‌ بۆ نمایش‌ نه‌که‌ین. نه‌گه‌ر نه‌و مافه‌ له‌ بینهر به‌سینه‌وه‌ به‌پێی‌ نه‌م‌ گومانه‌ نه‌کاله‌ پشت‌ نه‌م‌ ره‌خانه‌وه‌ پیلانیک‌ دانیشتییت، خۆمان وکۆمه‌له‌ی‌ هونه‌ریمان‌ به‌ده‌ردی‌ سێبه‌روییکی‌ گران ده‌به‌ین و ته‌واو‌ چوار چێوه‌ قه‌واره‌ی‌ فەرهنگی‌ و رۆشنیهریه‌ک‌ که‌ ده‌چنی‌ خانیک‌ بۆ خۆی‌ له‌ جیهانی‌ ئمرو‌دا دیاری‌ بکات، ده‌شیوینین.

ره‌زا شه‌جیعی

هه‌لس‌ و که‌وت له‌ گه‌ل‌ هه‌ر دیارده‌یه‌ ک‌دا ده‌بی‌ به‌ پێی‌ نه‌و تاییه‌ تمه‌ندیانه‌ ییت که‌ له‌ خودی‌ دیارده‌که‌دا وه‌ک‌ ته‌وه‌ریه‌کی‌ سه‌ره‌کی‌ ناویان‌ لێ‌ ده‌بریت. شانۆو شانۆگه‌ری‌ له‌ ئیستای‌ جیهانی‌ هونه‌ردا‌ پله‌یه‌کی‌ تاییه‌تی‌ بۆ دا‌بین‌ کراوه‌ به‌شیکی‌ زۆر له‌و‌ پێژه‌ تاییه‌تی‌یه‌ی‌ ئیستا که‌ بۆنه‌م‌ چه‌شنه‌ هونه‌رییه‌ له‌ به‌ر چا‌و ده‌گیردریت، ناتوانین‌ بلێن‌ ده‌سکردی‌ دونیای‌ مۆدێرن‌ نیه. شانۆ له‌ خانی‌ یه‌کیک‌ له‌ به‌ره‌مه‌ مینوکیه‌کانی‌ مروثایه‌تی‌ داده‌نیشت‌ و له‌ گشتیه‌تی‌ دونیای‌ مۆدێرن‌ دا، له‌ گه‌ل‌ دیارده‌گه‌لی‌ نه‌م‌ جیهانه‌ تاییه‌ته‌ هه‌لس‌ و که‌وتیک‌ی‌ لوژیک‌ی‌ گرتوه‌ته‌ به‌ر. یه‌کیک‌ لهم‌ دیار دانه‌ له‌ پرۆسه‌ی‌ نوێ‌ بونه‌وه‌و‌ نوێ‌ خوازی‌ دا‌ بونیادنانی‌ دیالوگی‌ ره‌خنه‌یی‌ه‌، که‌وه‌ک‌ سه‌ره‌کی‌ترین‌ مه‌رج‌ بۆگه‌یشتن‌ به‌ ناستی‌ نوێ‌ خوازی‌ ده‌ناسریت.

ئیمه‌یش‌ وه‌ک‌ دیکه‌ی‌ گه‌لانی‌ جیهان‌ حه‌زوتاسه‌ی‌ نوێ‌ بونه‌وه‌و‌ نوێ‌ خوازی‌ به‌شیکی‌ زۆر له‌ خولیاکانی‌ داگیر کردوین. به‌لام‌ به‌داخه‌وه‌ بێ‌ تیگه‌یشتن‌ له‌ گشتیه‌تی‌ دونیای‌ نوێ‌ و تاییه‌ تمه‌ندیه‌کانی‌، خۆمان به‌ستوه‌ته‌وه‌ به‌ چه‌ند‌ لایه‌نیک‌ی‌ نه‌م‌ پرۆسه‌وه‌و‌ زۆربه‌ی‌ مه‌رجه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی‌ نه‌م‌ پرۆسه‌یه‌مان‌ خستوه‌ته‌ پشت‌ گوێ‌ و کێشه‌یه‌کمان‌ به‌ناوی‌ کێشه‌ی‌ نوێ‌ خوازی‌ وه‌ر نه‌گرتوه‌و‌ لامان‌ وایه‌ به‌ره‌و‌ بونیادنانی‌ جیهانیکی‌ نوێ‌تر وه‌رێ‌ که‌وتووین.

شانۆگه‌ری‌ و بونیادنانی‌ ده‌فتریک‌ بۆ په‌ره‌ سه‌ندنی‌ گشتی‌ له‌ ناستی‌ هونه‌ری‌

نقش گریم در تئاتر

دست اندرکاران بولتن:

علی ظفر قهرمانی
 آزار کریمی
 دین رنیر
 زاهد آرمنی
 سلیمان محمودی
 فاتح صالحی
 هادی یزدانی
 مصطفی ظفر قهرمانی
 علی سهرابی
 علیرضا اسماعیلی
 محمد رسول سهرابی
 فریدون تامادی
 فرزاد نداریار
 مسعود غفاری
 بلبل محمودزاده
 ثریا غفاری
 سروه غفاری

گونه‌ها، سطح بینی، پره‌های بینی، چانه و فک را مشخص می‌نماید.

گریمر با دو هدف گریم را بر چهره بازیگر انجام می‌دهد، نخست بهتر نشان دادن حجم‌ها، خطوط و میمیک چهره بازیگر به تماشاگر، سپس شخصیت بخشیدن ظاهری بر چهره، با در نظر گرفتن هدف اول. گریم تئاتر باید به اندازه باشد که به میمیک چهره لطمه نزنند.

در گریم تئاتر فاصله بازیگر در نظر گرفته می‌شود بدیهی است، نمایش در سالن بزرگ که فاصله تماشاگر با بازیگر زیاد است، گریم غلیظ‌تر انجامی می‌پذیرد، بدین شکل که سایه تیره‌تر و رقیق‌تر و روشن، روشن‌تر از معمول بکار می‌رود. در سالن کوچک فاصله تماشاگر با بازیگر کمتر است، گریم رقیق‌تر انجام می‌گیرد. رنگ فن طبیعی‌تر، سایه و روشن روشن‌تر از معمول انتخاب می‌گردد.

گریم بر حسب سبک‌های مختلفی که نمایشنامه‌ها دارند تغییر می‌کند بطور مثال: گریم سبک نمایش کلاسیک بارنالیست و نیز هر دو گریم سبک نمایش سورنالیست تفاوت دارد.

عنصر (زمان) در کیفیت گریم نقشی عمده دارد چون در ادوار مختلف، چهره‌ها رنگ، آرایش مو و مدل ریش و سبیل متفاوت‌اند. در این مورد گریمر نیاز به مطالعه تاریخ چهره، لباس ایران، غرب و شرق دارد. گریم تئاتر با در نظر گرفتن رنگ لباس، دکور و نور صحنه انجام می‌پذیرد. لازم به توجه است که تئاتر بدون گریم ناقص و تئاتری با گریمی نادرست ناقص‌تر از آنست.

تهیه و تنظیم: محمد رضا خورشیدی
منبع و مأخذ: گریم تئاتر مهین میهن

از آغاز پیدایش نمایش در مصر، یونان، هند، چین و ژاپن، هنر گریم همواره در کنار بازیگر بوده است. گریم گاه با رنگ آمیزی مو، زمانی بسا نقاشی بر چهره و گاه به صورت صورتک‌های کامل و نیمه بازیگر را به ارائه شخصیت‌های مورد نظر قادر ساخته و تماشاگر را به خصوصیات شخصیت نمایش واقف نموده است.

گریم، بازیگر را قادر به ایفای نقشهائی نموده است که بدون استفاده از آن خصوصیات جسمانی، چهره‌ای بازیگر می‌توانسته است مانعی جدی برای ارائه نقش بصورت کامل باشد.

گریمر با شخصیت بخشیدن به چهره بازیگر، او را در اجرای نقش یاری می‌دهد بدین ترتیب گریم مکمل کار با بازیگر و یاری کننده او در بازی است.

در صحنه تئاتر به علت تابش نور پرژکتور، چهره بازیگر بیرنگ و مسطح است. بواسطه مسافت، خطوط آن نامشخص به نظر می‌رسد. چشم‌ها و ابروان درهم و حفره‌مانند جلوه می‌نماید.

گریمر با دو هدف گریم صحنه را بر چهره بازیگر (زن - مرد) انجام می‌دهد. بازدن فن به چهره بازیگر رنگ طبیعی می‌بخشد. با عمل صحیح زیر ابروان را تا حدودی محو می‌نماید. پشت چشم را با رنگ روشن رنگ آمیزی نموده به آن حجم می‌دهد. خطوط چشم و ابروان را ترسیم می‌نماید، در نتیجه چشم‌ها و ابروان از یکدیگر باز شده و میمیک چشم و ابروان به آسانی به تماشاگر منتقل می‌گردد. با تکنیک سایه و روشن حجم‌های چهره مانند برآمدگی ابروان، برجستگی

مصاحبه

بهترین داور قضاوت نمایند. پیام این حرکت ارزشمند و حضور پرشور هنرمندان از استانهای ایلام، کرمانشاه، کردستان و آذربایجان غربی به مسئولین دلسوز و خدمتگزار در رده‌های عالی و میانی و اجرایی این است که با تصویب طرح برگزاری جشنواره تئاتر کردی بعنوان برنامه مدون هر سال و تخصیص اعتبار مورد نیاز زمینه تداوم و استمرار این حرکت نوپا را عمل نمایند. برای همگان موفقیت روز افزون را در راه خدمت هرچه بیشتر به فرهنگ و هنر میهن عزیزمان ایران خواستارم.

تئاتر کردی یان شانو وه کوردی

عزیزم، گیانه که‌م! My Dear

با زبان سترک تئاتر می‌گویم، با این زیباترین و گویاترین زبانها و زیر مجموعه‌هایش که یکران است و فراوان.

«با هم بودن زیباست و تنها افتادن سخت نازبا»

«فره خوشانم نه‌وی، نه‌ز خو ژ هون نه‌وینم، جه‌خه‌متان لیو به‌بار و له شادیتانا لیو به‌بزه‌م»

گر به‌کردی بگویم یا به‌ترکی، فارسی بخوانم یا عربی، ته‌ووفر ناکات گشت زیر مجموعه تئاتر انسانند و از انسان می‌گویم.

که‌واته یاساشین تئاتر و هه‌ریژین به شادی. خالیدی خاکی

آقای کریمی - دبیر اجرایی نخستین جشنواره تئاتر کردی - ضمن خسته نباشید و تقدیر از خدمات جنابعالی و تمامی اعضای ستاد اجرایی جشنواره با توجه به اینکه فردا مراسم اختتامیه می‌باشد چه بیان می‌دارید؟

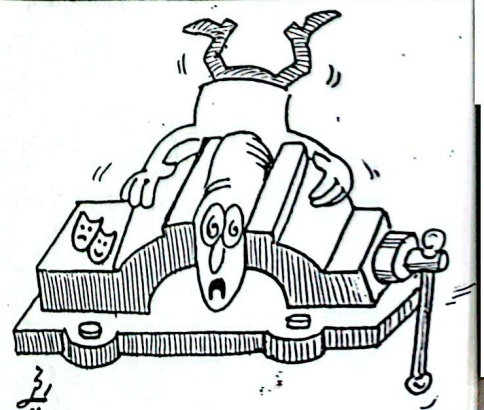
گر چه براساس ضوابط جشنواره، فردا مراسم اختتامیه نخستین جشنواره تئاتر کردی را برگزار می‌نماییم اما در آغاز راه هستیم و وظیفه بس سنگین برای تداوم و استمرار این حرکت نوپا را احساس می‌کنیم.

با وجود کم و کاستیها، ضعف و نارساییها در تمهیدات و امکانات اجرایی، حضور پر بار هنرمندان ارزنده تئاتر و سینمای کشور، و شوق و صف‌ناپذیر هنرمندان و گروههای شرکت کننده، ارائه نمایش‌های متنوع، بیان مطالب ارزشمند در جلسات نقد و بررسی، استقبال پر شور مردم هنرپرور سقز بیانگر این است که صاحبان قلم بایستی با تحقیق و بررسی همه جانبه برای تدوین و نوشتن متون نمایشی بر اساس خواست و نیاز مردم گام بردارند و هنرمندان با یافتن و ارائه تکنیکهای هنر تئاتر متون را به نمایش بگذارند و مردم به عنوان

«هیوا» مان یه‌ک گرتن و کوپوونه‌وه‌ی «کوردان» له کوریکی پرله «میهر و وه‌فا» دابوو واهاته‌دی له به‌ره‌ئاوینه‌ی کایه‌کان، خو ده‌بینین و خو و خده‌ی ناشیرینمان نه‌تارینین، «براکوژی» درو و خه‌فه‌ت وده‌ره‌ئه‌نین زالم له ژیر به‌رده‌ه‌اره‌ی «ئاشه‌کونی» رق و کینه‌ده‌ه‌ارین و به‌تیشکی «مندالی هه‌تاو»، «بووکی به‌فر»

دایکی سه‌هول و سه‌خه‌تیش به ئاووده‌که‌ین. ره‌وانه‌ی ده‌شت و کوسارو می‌ر غوزاری ولات ده‌که‌ین. وه‌ک «ماسیگر» هه‌ر به «هه‌ریر» رووناکی ئاو کووده‌که‌ینوو به‌لیوی وشک و بی‌بزه‌ی خاکی ولات خه‌لات ده‌که‌ین. به‌ده‌نگی به‌رز، روو له عاسمان هاوار ده‌که‌ین گه‌لی کوردان خوشمان ده‌وین، شانازیتان پیوه ده‌که‌ین.

هه‌ره‌یدون حامیدی

بهردهنوس:

هونه نابى له ژيان جيا
بيته وه، ته گهر
كاره كانمان تاويته
هونه بووييت كارىك
ناكهين، پيويسى بى به
شاردهنه وه.

بيرونو موناى

